

ADVIES VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

van 26 februari 2020

betreffende de Belgische kennisgeving van een strengere maatregel overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, (ESRB/2020/2)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's¹, met name artikel 3, lid 2, onder j),

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012², met name artikel 458, leden 4 en 9,

Gezien Besluit/ESRB/2015/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 16 december 2015 betreffende een coördinatiekader voor de kennisgeving door betrokken autoriteiten van nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen, het uitbrengen van adviezen en aanbevelingen door het ESRB en tot intrekking van Besluit ESRB/2014/2³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Nationale Bank van België, optredend in haar hoedanigheid van aangewezen autoriteit voor de toepassing van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013, heeft het Europees Comité voor systeemrisico's (European Systemic Risk Board - ESRB) op 27 januari 2020 in kennis gesteld van haar besluit om de toepassingstermijn van de bestaande strengere maatregel die sinds 1 mei 2018 van kracht is met een bijkomend jaar te verlengen, zulks overeenkomstig artikel 458, lid 9, van die verordening.
- (2) De voorgenomen strengere nationale maatregel betreft risicogewichten voor het adresseren van activazeepbellen in de niet-zakelijkroerendgoedsector (artikel 458, lid 2, onder d), vi), van Verordening nr.575/2013). De maatregel legt een macroprudentieel risicogewicht op aan alle binnenlandse kredietinstellingen die gebruikmaken van de op interne ratings gebaseerde (IRB) benadering voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten en waarvan de blootstellingen

¹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.

² PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

³ PB C 97 van 12.3.2016, blz. 28.

met betrekking tot particulieren en kleine partijen gedekt zijn door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed. De macroprudentiële opslagfactor bestaat uit twee componenten. De eerste component legt opslag van 5 procentpunten op de risicoweging voor de blootstellingen van kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren voor Belgische hypothecaire leningen op niet-zakelijk onroerend goed (hierna “woninghypotheken” genoemd). De tweede, meer gerichte component verhoogt de risicoweging afhankelijk van het risicoprofiel van de woninghypothekportefeuille van kredietinstellingen die gebruikmaken van de IRB-benadering door toepassing van een vermenigvuldigingsfactor van 1.33 op het microprudentiële risicogewicht van de woninghypothekportefeuille.

- (3) In Advies ESRB/2018/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's⁴ heeft het ESRB het ontwerp van de strengere nationale maatregel als gerechtvaardigd, passend, evenredig, doeltreffend en efficiënt beoordeeld onder de omstandigheden zoals die ten tijde van de beoordeling bestonden. Daarnaast was het ESRB van oordeel dat het ontwerp van de strengere nationale maatregel geen negatieve impact heeft gehad op de interne markt die sterker heeft doorgewogen dan de baten van de financiële stabiliteit als gevolg van de vermindering van het geconstateerde macroprudentiële of systeemrisico.
- (4) Op 27 juni 2019 heeft het ESRB Aanbeveling ESRB/2019/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's⁵ vastgesteld, waarin de kwetsbaarheden in verband met de schuldenlast van de huishoudens, de overschatting van de huizenprijzen en de kredietverleningsnormen op middellange termijn in België werden vastgesteld. Om deze kwetsbaarheden, die een bron van systeemrisico kunnen vormen, aan te pakken en de op dat moment van toepassing zijnde macroprudentiële maatregelen aan te vullen, werden door het ESRB verdere beleidsmaatregelen aanbevolen door de activering van juridisch bindende kredietnemer-gebaseerde maatregelen. Dientengevolge werd in de ESRB-aanbeveling, die verdere maatregelen aanbeveelt om kwetsbaarheden in verband met nieuwe woninghypotheken aan te pakken, ook erkend dat de bestaande strengere nationale maatregel betreffende risicogewichten voor kredietinstellingen die van de IRB-benadering gebruikmaken nog steeds noodzakelijk is om de heersende risico's in verband met de voorraad woninghypotheken aan te pakken.
- (5) Rekening houdend met de adviezen die het ESRB en de Europese Bankautoriteit in overeenstemming met de procedure van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 hebben uitgebracht, heeft de Commissie op 20 maart 2018 besloten de Raad geen uitvoeringshandeling voor te stellen om het ontwerp van de strengere nationale maatregel te verwerpen. Bij gebreke van een dergelijke uitvoeringshandeling is het ontwerp van de strengere nationale maatregel met ingang van 1 mei 2018 van kracht geworden.

⁴ Advies ESRB/2018/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 16 februari 2018 betreffende een Belgische kennisgeving van een strengere nationale maatregel op basis van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en

beleggingsondernemingen

⁵ Waarschuwing ESRB/2019/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 27 juni 2019 betreffende kwetsbaarheden op middellange termijn in de niet-zakelijk onroerendgoedsector in België (PB C 366 van 30.10.2019, blz. 1)..

- (6) Naar aanleiding van een verzoek van NBB aan het ESRB uit hoofde van artikel 458, lid 8, van Verordening (EU) nr. 575/2013 heeft de Algemene Raad van het ESRB op 16 juli 2018 besloten deze strengere nationale maatregel in de lijst van macroprudentiële maatregelen op te nemen die voor de toepassing van wederkerigheid uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 worden aanbevolen⁶.
- (7) De door NBB aangemelde verlenging van de toepassingstermijn van de bestaande strengere nationale maatregel is door het in Besluit ESRB/2015/4 genoemde ESRB-Beoordelingsteam beoordeeld in een aan dit advies aangehechte beoordelingsnota,

HEEFT HET VOLGENDE ADVIES VASTGESTELD:

1. De verlenging van de toepassingstermijn van de bestaande strengere nationale maatregel die in België wordt toegepast wordt onder de huidige omstandigheden gerechtvaardigd, passend, evenredig, doeltreffend en efficiënt geacht. Met name geldt het volgende:
 - (a) de wijzigingen in de intensiteit van het macroprudentiële of systeemrisico zijn nog steeds dusdanig dat zij op nationaal niveau een risico vormen voor de financiële stabiliteit;
 - (b) De artikelen 124 en 164 van Verordening (EU) nr. 575/2013 en de artikelen 101, 103 tot en met 105, 133 en 136 van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad⁷ adresseren het geconstateerde macroprudentiële of systeemrisico niet adequaat, zulks rekening houdend met de relatieve effectiviteit van die maatregelen;
 - (c) het ontwerp van de strengere nationale maatregel heeft geen onevenredig nadelige gevolgen voor het financiële stelsel als geheel, of voor delen ervan, in andere lidstaten of van de Unie als geheel, waardoor die maatregel een belemmering voor de werking van de interne markt zou vormen of creëren;
 - (d) de kwestie betreft slechts één lidstaat;
 - (e) de risico's werden niet reeds aangepakt door andere maatregelen van Verordening (EU) nr. 575/2013 of Richtlijn 2013/36/EU.
2. De negatieve impact van het ontwerp van de strengere nationale maatregel op de interne markt weegt niet sterker door dan de baten van de financiële stabiliteit als gevolg van de vermindering van de geconstateerde macroprudentiële of systeemrisico's.
3. De aangehechte beoordelingsnota "Beoordeling van de Belgische kennisgeving overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 betreffende de toepassing van een strengere

⁶ Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 15 december 2015 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 97 van 12.3.2016, blz. 9).

⁷ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

nationale maatregel voor hypothecaire leningen op niet-zakelijk onroerend goed” is een integraal onderdeel van dit advies.

Gedaan te Frankfurt am Main, 26 februari 2020.

Hoofd van het ESRB-secretariaat, namens de Algemene Raad van het ESRB

Francesco MAZZAFERRO